

(This Question paper contains 2 printed pages)

Roll No. _____

**Department of Punjabi
University of Delhi
Examination Nov-Dec 2025**

S.No. of Question Paper : **13109**
Unique Paper Code : 2124002002
Name of the Paper : Punjabi Nibandh Sahit
Type of Paper : GE
Semester : 3
Programme : Common Prog Group
Duration : 3 Hrs.

Maximum Marks: 90

Instructions for Candidates

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖੋ। ਜਵਾਬ ਮਿਸਾਲ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 15

ਜਾਂ

ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਲਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖੋ

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

2. ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਬੰਧ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ? ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ 'ਕਿਰਤੀ' ਨਿਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ? 15

ਜਾਂ

ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ 'ਪੁਤਲੀਆਂ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾ' ਨਿਬੰਧ ਪੁਤਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ?

3. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਕਮਲਾ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਨਿਬੰਧ 'ਜੰਟਲਮੈਨ' ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। 10

ਜਾਂ

ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਚਿਤ ਸਿੰਘ ਨਿਬੰਧ 'ਪੁਰਾਣਾ ਪੰਜਾਬ' ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

4. ਸਾਬੀ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਦੇ ਨਿਬੰਧ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। 15

ਜਾਂ

ਭਾਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਬੰਧ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਅਥਰੂ ਨਿਬੰਧ ਵਿਚ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?

5. ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਿਬੰਧ 'ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਬੁਢੇਪਾ' ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। 10

ਜਾਂ

'ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ' ਇਕ ਬਹੁ ਚਰਚਿਤ ਨਿਬੰਧ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਨਿਬੰਧ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

6. ਵਿਅਕਤੀਤਤਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਬੰਧ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਪ੍ਰਿੰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿਬੰਧ 'ਫਲਾਈਂਗ ਸਿੱਖ-ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ' ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਿੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਰਚਿਤ ਨਿਬੰਧ ਗੰਗਾਦੀਨ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਗੰਗਾਦੀਨ ਦੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

7. ਪ੍ਰੋ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲਿਖੇ 'ਮਾਂ' ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ। 10

ਜਾਂ

'ਮੇਰੀ ਨਨੀ ਲਿਲਾਹ' ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦਿਓ।